

पुण्यश्लोक अहिल्यादेवी होळकर सोलापूर विद्यापीठ
Punyashlok Ahilyadevi Holkar Solapur University

सोलापूर - पुणे राष्ट्रीय महामार्ग, केगांव, सोलापूर - ४१३ २५५ (महाराष्ट्र)
 Solapur-Pune National Highway, Kegaon, Solapur-413 255 (Maharashtra)

☎ : ०२१७-२७४४७७०, ७१, ७२, ७३, ७४ फॅक्स : २३५१३००

ईमेल : dbec@sus.ac.in

संकेतस्थळ - <http://su.digitaluniversity.ac> www.sus.ac.in

विस्तारीत क्रमांक : १३०

● परीक्षा व मूल्यमापन मंडळ ● Board of Examinations and Evaluation ●

जावक क्र. : पुअहोसोवि/पवमुं/
 Ref. No. : PAHSU/BOEE/

दिनांक :
 Date :

जा. क्र. पुअहोसोविसो/परीक्षा व मूल्यमापन/वेळापत्रक/२०२३/ 3013

दि. 22 DEC 2023

प्रति,

मा. प्राचार्य/प्राचार्या/मा. संचालक

सर्व संलग्नित महाविद्यालये/विद्यापीठ संकुले

पुण्यश्लोक अहिल्यादेवी होळकर सोलापूर विद्यापीठ,
 सोलापूर.

विषय : सन २०२३-२४ मध्ये दुष्काळ घोषित केलेल्या तालुक्यातील महाविद्यालयीन विद्यार्थ्यांचे परीक्षा शुल्क माफ करणेबाबत...

- संदर्भ :** (१) शालेय शिक्षण विभाग शासन निर्णय क्र. एफईडी-१५९२/१२०२/(११३२)/ साशि, ५ दि.१८/१०/१०/११९३
 (२) महसूल व वन विभाग शासन निर्णय क्र. एससीवाय-२०२३/प्र.क्र.३७/म.७ दि.१०/११/२०२३
 (३) डॉ. प्रकाश बच्छाव, शिक्षण सहसंचालक, उच्च शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांचे पत्र क्र. उशि.स-परीक्षा शुल्क-२०२३-२४ दि.०४/१२/२०२३ रोजीचे पत्र.
 (४) डॉ. नलिनी टेंभेकर, विभागीय सहसंचालक (उ.शि.) सोलापूर यांचे पत्र क्र. जा.क्र. विससं/ उशि/सोविसो/२०२३ दि.०४/१२/२०२३ रोजीचे पत्र.

महोदय,

उपरोक्त संदर्भित पत्रास अनुसरून राज्यातील टंचाईग्रस्त भागातील विद्यार्थ्यांची विद्यापीठ परीक्षा व परीक्षामंडळे यांची परीक्षा शुल्क माफ करण्याची योजना लागू केली आहे. यामध्ये अकृषि विद्यापीठाकडून घेण्यात येणाऱ्या परीक्षांचा समावेश आहे. राज्यातील दुष्काळ घोषित केलेल्या ४० तालुक्यांव्यतीरिक्त इतर तालुक्यांमधील ज्या महसूली मंडळामध्ये जून ते सप्टेंबर २०२३ या कालावधीत सरासरी पर्जन्याच्या ७५% पेक्षा कमी व एकूण पर्जन्यमान ७५० मि.मि. पेक्षा कमी झाले आहे अशा १०२१ महसूली मंडळांमध्ये दुष्काळसदृश्य परिस्थितीवर उपाययोजना करण्यासाठी केलेल्या उपाययोजनांमध्ये महाविद्यालयीन विद्यार्थ्यांचे परीक्षा शुल्क माफ करण्याची सवलत लागू केली आहे.

त्यानुषंगाने संदर्भ क्र. ३ व ४ अन्वये आपणास कळविण्यात येते की,

(०१) संदर्भ क्रमांक १ येथील १८ ऑक्टोबर, १९९३ च्या शासन निर्णयातील परिच्छेद ८ मध्ये नमूद केल्याप्रमाणे दुष्काळ सदृश्य तालुक्यातील सवलतीस पात्र असणाऱ्या विद्यार्थ्यांकडून महाविद्यालयांच्या प्राचार्यांनी परीक्षा फी न घेता त्यांचे आवेदन पत्रे विद्यापीठाकडे संदर्भ क्र.१ च्या शासन निर्णयात नमूद केलेल्या प्रमाणपत्रावर सांक्षिकित करून पाठवावे.

(२) सद्यस्थितीत विद्यापीठाचे पहिले शैक्षणिक सत्र संपलेले असल्याने महाविद्यालयाने/संकुलाने महाविद्यालयात/संकुलामध्ये सन २०२३-२४ च्या दुष्काळ सदृश्य तालुक्यातील पात्र विद्यार्थी संदर्भ क्र.२ नुसार शिक्षण घेत असल्यास सदर लाभार्थ्यांना परीक्षा शुल्कापोटी भरलेल्या रक्कमेची प्रतिपूर्ती करण्यासाठी विद्यार्थ्यांकडून आलेल्या आवेदन पत्रावरून प्रतिपूर्तीची रक्कम परिगणना करून विद्यापीठाकडे सादर करावी जेणे करून सोबतच्या विवरण पत्रान्वये आवश्यक त्या कागदपत्रासहित दि.२०/०१/२०२४ पर्यंत प्रस्ताव दोन प्रतिमध्ये विद्यापीठास सादर करावे तदनंतर सदरचा प्रस्ताव विभागीय सहसंचालक कार्यालयाकडे सादर करता येईल.

(०३) उपरोक्त नमूद परीक्षा शुल्क रक्कमेच्या प्रतिपूर्तीची सवलत संदर्भ क्र.१ मधील मुद्दा 'क' मध्ये नमूद केलेल्या विद्यार्थ्यांना लागू असणार नाही.

प्रत माहितीस्तव :

(०१) मा. जिल्हाधिकारी कार्यालय, सोलापूर.

(०२) मा. विभागीय सहसंचालक, सोलापूर.

कळावे,

आपला विश्वासू,

प्र. संचालक,

परीक्षा व मूल्यमापन मंडळ

सन २०२३-२४ च्या दुष्काळग्रस्त तालुक्यातील महाविद्यालयीन विद्यार्थ्यांचे शुल्क माफ करण्याबाबत तपशिलाचे विवरण पत्र

महाविद्यालयाचे नाव / विद्यापीठ संकुलाचे नाव :

अ.क्र.	सन २०२३-२४ च्या दुष्काळग्रस्त तालुक्यातील ज्या विद्यार्थ्यांनी परीक्षा शुल्क भरलेले आहे अशा विद्यार्थ्यांचे नाव	विद्यार्थी ज्या अभ्यासक्रमास प्रवेशित आहे त्या अभ्यासक्रमाचे नाव	विद्यार्थी प्रवेशित असलेल्या अभ्यासक्रमाचे वर्ष व सत्र		प्रवेशित विद्यार्थ्यांचे तालुका व गावाचे नाव		ज्या विद्यार्थ्याने परीक्षा शुल्क भरले आहे अशा विद्यार्थ्यांच्या परीक्षा शुल्क प्रतिपूर्तीसाठी आवश्यक रक्कम	सन २०२३-२४ च्या दुष्काळग्रस्त तालुक्यातील ज्या विद्यार्थ्यांनी परीक्षा शुल्क न भरता प्रमाणपत्र दिले आहेत अशा विद्यार्थ्यांचे नाव	ज्या विद्यार्थ्याने प्रमाणपत्र दाखल केले आहे अशा विद्यार्थ्यांचे परीक्षा शुल्क प्रतिपूर्तीसाठी आवश्यक रक्कम	एकूण विद्यार्थी संख्या	एकूण प्रतिपूर्तीची रक्कम
			वर्ष	सत्र	तालुका	गाव					

३

प्राचार्य/संचालक यांची स्वाक्षरी व शिक्का

राज्यातील काही भागात येथे काही अधिकृत अर्थीय परिस्थिती निर्माण झाली होती. ज्या ज्या वेळी अशा अर्थीयांची परिस्थिती निर्माण झाली त्या त्या वेळी अर्थीयास्त पारितोषीये प्रचारणा करणारांनी शासनाचे काही योजना कार्यान्वित केलेल्या होत्या. त्यावेळी शासन शासनाचे तैयार केलेल्या शासनातील ह. वी. सी. वारु विकासाच्या विभागाचे व परीक्षा मंडळे यांच्या परीक्षा फी माफीची व्यवस्था होती. यावेळी त्यावेळी कार्यान्वित करण्यात आली होती. याकरिता शासनाच्या विभागाच्या सहाय्यता निधीतून उपलब्ध करण्यात येत असे. तथापि, अर्थीयांची परिस्थिती ही जवळ जवळ प्रतिवर्षी निर्माण होण्यास लागू असल्याने, यासाठी एक नियमित स्वस्थायी योजना कार्यान्वित करावी असा निर्णय शासनाचे घेतला असून, त्यानुसार १९९३-९४ च्या आर्थिक वर्षापासून, मागले जाणेल्या विभागाच्या अर्थीयांची परिस्थिती राज्यातील ज्या भागात उद्भवते, त्यावेळीच तेव्हा शासनातील गरजू विभागाच्या या योजनेअली उतरविले व परीक्षा मंडळे यांनी उतरविलेल्या परीक्षा फी माफीच्या व्यवस्थेला लाभ देण्यात यावेत असे ठरले आहे.

तेव्हा शासनातील गरजू विभागाच्या विभागाचे व परीक्षा मंडळे यांनी निष्पत्ती केलेल्या परीक्षा फी च्या मागानुसार आर्थीयांच्या या योजनेतून काम्यात येत आहे :-

[१] योजनेचे स्वरूप :-

प्रतिवर्षी राज्यातील सर्व भागात खरीव हंगामातील व खरीव हंगामातील पिकांची पेरवारी उदरविण्यात येते. त्यावेळी ज्या भागात ही पेरवारी ५० पैसा भरी असते ती, यावेळी तेव्हा शासनाच्या सहाय्यता निधीतून यावेळी केले जाताना, महसूल व शासनाच्या सहाय्यता निधीतून कार्यरत होती या अर्थीय वरु निधीतून यावेळी यावेळी यावेळी होते. या भागातील यावेळी तैयार विभागाच्या मंडळे उपलब्ध असल्याने

[१] व.पौ.टी. योजनेचा नाव घेता-या विद्यार्थ्यांना व [२] १० वी परीक्षा पूर्वीचा भोक्त विद्यार्थ्या या योजनेचा नाव घेता-या सर्व जणांना ही योजना लागू राहिल.

(८) व्याप्ती:-

ही योजना जाती नसून केवळ परीक्षा प्रक्रियेच्या व राज्यातील सर्व विद्यार्थ्यांच्या परीक्षे करणा-या विद्यार्थ्यांना लागू राहिल :-

- [१] महाराष्ट्र राज्य माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शिक्षण मंडळ [९, १० वी व १२ वी परीक्षा]
- [२] तसे शिक्षण परीक्षा मंडळ,
- [३] अप्रत्यक्ष शिक्षण परीक्षा मंडळ,
- [४] कला संशोधनमंडळ परीक्षा मंडळ,
- [५] शासकीय परीक्षा मंडळाची वी.एस्. परीक्षा,
- [६] अप्रत्यक्ष शिक्षण व प्रशिक्षण संशोधनमंडळाच्या अधिकाऱ्यांकडून व के.ए. शासनाकडून घेतल्या गेलेल्या औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थांची घेतलेल्या व्यावसाय परीक्षा,
- [७] कृषी व कृषीतट विद्यापीठांच्या परीक्षा,
- [मुक्त विद्यापीठ वगळून]

[८] ही सवलत लागू होत विद्यार्थ्यांना लागू असताना नाही :-

- [१] ज्या विद्यार्थ्यांना शासनाच्या उच्च शैक्षणिक तज्ज्ञांनी योजनेनुसार परीक्षा मंडळाच्या तज्ज्ञांनी सवलत देण्यात आली,
- [उदा. भाषातज्ज्ञांच्या विद्यार्थ्यांना की भाषींची सवलत, माध्यमिक शिक्षक व शिक्षितर वर्गा-यांच्या पाठ्यांना माध्यमिक स्तरापर की भाषींची सवलत, प्राथमिक शिक्षकांच्या पाठ्यांना की भाषींची सवलत.]

[२] जे विद्यार्थी त्याच परीक्षेत पुन-याच वेळेस असतील. [रिपिटर्स]

[३] जे विद्यार्थी अडिःत [एक्टिव्ह] म्हणून नोंदले असतील.

[४] ज्या विद्यार्थ्यांचे फाल्गुन शुद्धात प्रत्यक्ष सहासत, नोव्हेंरी धांडा करतात, परंतु त्यांचे नावे यादी नोंदवलेली आहे असे विद्यार्थी.

[५] योजनेची सवलत जावणी लागू होताना घेण्यात यावी

[१] जीतम परीक्षेनुसार प्रत्येकान्त म्हणून यादीत घेण्या-या यादीची नावे संशोधित शिक्षण विभागाच्या-जाने आगावरील शिक्षकांना-याकडून सातत्या प्राप्त वळत यादी व ती सुची

अध्यापन समितीने संशोधन आणि शिक्षण क्षेत्रातले कामे निदर्शनास येण्याप्रकारे सातत्याने पाहिले जाईल.

- २) त्यानंतर संशोधन भागातील कक्षांना लागू असणा-या विद्यार्थ्यांची परीक्षा बी. ए. परीक्षा तयारीसाठी लागू ठरविल्या असून अर्ज सोबतच्या सुद्धा ध्याय घ्यावे. या बाबत सादर करावेत.
- ३) ई. १०-वी व १२ वी या परीक्षांसाठी अर्ज सधर कक्षाची सुद्धा ही संकेतधारकणे १. ऑक्टोबर आणि असेल त्यानुसार त्या तयारीस लागू असणा-या विद्यार्थ्यांना त्यांनी अर्ज सोबत परीक्षा फीची प्रतिपूर्ती करानी लागेल. तेव्हा अर्जास लागू असणा-या सर्व विद्यार्थ्यांसाठी याबाबतची माहिती माहिती/पत्राविद्यार्थ्यांच्या सुद्धा ध्याय घ्यावी. मसुद्याच्या पत्रिका-आ-उपलब्ध प्राप्त करून घ्यावी.

- ४) फेब्रुवारीच्या दुस-या आ-पत्रात लागू विद्यार्थ्यांचे अर्ज संशोधन विभागाच्या शिक्षण अधिकारी [नाथ्य,] कोकडे सुद्धा ध्याय घ्यावे/माहिती घ्यावी. प्राचार्य यांनी न घुलता पा-वावे.

- ५) जिल्हा शिक्षण अधिकारी यांनी त्यांच्याकडे प्राप्त झालेल्या प्रत्येकाची नोंद करून रुकित प्रस्ताव २८/२९ फेब्रुवारीला आगता विभागाच्या विभागीय शिक्षण उपसंचालकांकडे न घुलता पा-वावा.

- ६) विभागीय शिक्षण उपसंचालकांनी १० मार्चला त्यांच्या जिल्ह्यातील प्रस्ताव तयारून देय असलेल्या रकमेचे वेळीस माहितीय कोषागारातून पारित करून घ्यावे व दर्शनी सुद्धा घ्यावे. [डिपॉझिट ब्रॉक] आवश्यक त्या रकमा तबंदीत जिल्हा शिक्षण अधिकारी यांकडे सुपूर्द कराव्यात.

- ७) त्यानंतर जिल्हा शिक्षण अधिकारी यांनी संशोधन शिक्षण सोप्याभाषेत तबंदीत विद्यार्थ्यांना परीक्षा बी. ए. परीक्षा परत करावी व त्याचा अहवाल विभागीय शिक्षण उपसंचालकांकडे तयारित पा-वावा.

- ८) ज्या परीक्षांसाठी अर्ज सादर करण्याची सुद्धा ही डिपेंड करणेसाठी अर्ज असेल [उदा. विद्यार्थ्यांच्या परीक्षा] त्यांच्याबद्दल आलील पद्धत आकडेवारीत पाहणी :-

सधनतः लागू असणा-या विद्यार्थ्यांकडून या विद्यालयाच्या/शिक्षण संस्थेच्या प्राचार्यांनी परीक्षा बी. ए. मा. त्यांचे आवेदनपत्र विद्यार्थ्यांनी कोकडे/परीक्षा सं-कडे सादर नसून जेव्हा प्रमाणपत्रावर स्वाक्षेकित करून पाठवावे. त्या व त्यानंतर या विद्यार्थ्यांची संपूर्ण माहिती विवरण पत्रातून तयार करून परीक्षा बी. ए. विस्तृत तयारीत देऊन त्यांची निले तयार करून शिक्षण अधिकारी यांना विभागीय शिक्षण उपसंचालकांकडे सादर करण्यात यावी.

प्रमाणित करण्यात येते की, हे योजनेचे उद्देश्य परीक्षार्थी वा
 महाविद्यालयात नियमित विद्यार्थी असून ते
 या विद्यापीठाच्या भाष्य १९ च्या परिभाषेत वसलेले आहेत.
 ते च. बी. टी. धारक असून टॅक्नॉलॉजी, माध्यमिक शिक्षणातील आहेत
 म्हणून ते परीक्षा डीपी प्रतिपूर्ती करण्यास पात्र आहेत.

विभागीय शिक्षण उपसंचालकांनी आपले विद्यार्थ्यांची
 माहिती प्राप्त झाल्यानंतर ते विद्यार्थी कोणत्या काळामध्ये
 असतील त्याच्या परीक्षा डीपी प्रतिपूर्ती करण्यासाठी आवश्यक
 असणा-या रकमेचे डिपॉझिट तयार करून ते विद्यार्थ्यांना/
 परीक्षा मंडळाकडे "प्रतिपूर्तीची रक्कम" म्हणून पाठवावेत.

या योजनेचे नियंत्रण अधिकारी म्हणून शिक्षण संचालक, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
 ७/११
 हे/राखील. या योजनेवरील कोणताही खर्च "२२०२-संदर्भाधारण प्रिझम-८०,
 संदर्भाधारण ८०० नंतर खर्च [तोन] [१] अर्कसंग्रस्त योजनेतील विद्यार्थ्यांना
 परीक्षा डीपी माफी/प्रतिपूर्ती करणे [२२०२-२५८८] भाष्यी प्र. १-२, या
 विषयावरील त्या त्या वर्षी मंडळ केलेल्या तरतुदीतून आलेल्यात यावर, हा
 शासन निर्णय मसुदा व इन विभाग यांच्याशी विचार विनिमय करून व
 वित्त विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भासह सहमती प्राप्त झाल्या त्याच्या अनौपचारिक
 संदर्भ प्र. प्र. क्र. १०३४/९२/धस-५, दि. २८.५.९२ अन्वये नियंत्रित करण्यात येत
 आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार संदीवाने,

अ. श्री. पाटील
 उप. सचिव, महाराष्ट्र शासन.

- प्रति,
- शिक्षण संचालक, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
 - शिक्षण संचालक, [उच्च शिक्षण], महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
 - संचालक, तंत्र शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
 - संचालक, पत्रकारिता शिक्षण व प्रशिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
 - जूनior संचालक, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
 - संचालक, तंत्राज्ञानशास्त्र, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.

राज्यातील दुष्काळ घोषित केलेल्या ४० तालुक्यांव्यतिरिक्त इतर तालुक्यांमधील १०२१ महसुली मंडळामध्ये दुष्काळसदृश्य परिस्थिती घोषित करून सवलती लागू करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन

महसूल व वन विभाग

शासन निर्णय क्रमांक :एससीवाय-२०२३/प्र.क्र.३७/म-७

मादाम कामा रोड, हुतात्मा राजगुरु चौक,

मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.

दिनांक : १० नोव्हेंबर, २०२३.

वाचा :-

- १) शासन निर्णय, महसूल व वन विभाग, क्र. संकीर्ण-२०१७/प्र.क्र.१७३/२०१७/म-७, दिनांक ७ ऑक्टोबर, २०१७ व दिनांक २८ जून, २०१८
- २) शासन निर्णय, महसूल व वन विभाग, क्र.टंचाई-२०१४/प्र.क्र.२३३/म-७, दि.१३ जून, २०१८, दि.५ डिसेंबर, २०१८, दि.२४ जून, २०२०, दि.२१.०९.२०२२, दि.१२.०९.२०२३ व दि.७ नोव्हेंबर, २०२३
- ३) समक्रमांकाचा दिनांक ३१ ऑक्टोबर, २०२३ चा शासन निर्णय.
- ४) मा.मंत्री (मदत, पुनर्वसन व आपत्ती व्यवस्थापन) यांच्या अध्यक्षतेखालील मंत्रिमंडळ उपसमितीच्या दिनांक ९ नोव्हेंबर, २०२३ रोजी झालेल्या बैठकीतील निर्णय.

प्रस्तावना:-

नैसर्गिक आपत्तीच्या घटनांमुळे बाधित होणाऱ्या आपतग्रस्तांना तातडीने मदत देणे शक्य व्हावे, यासाठी अशा प्रस्तावांवर निर्णय घेण्याकरिता कायमस्वरूपी मंत्रिमंडळ उपसमिती संदर्भ क्र.२ येथील दि.१३ जून, २०१८ च्या शासन निर्णयान्वये गठीत करण्यात आली आहे. सदर मंत्रीमंडळ उपसमितीस संदर्भाधीन क्र.२ येथील दि.५ डिसेंबर, २०१८ च्या शासन निर्णयान्वये सन २०१८ च्या दुष्काळी कालावधीसह भविष्यात दुष्काळ उद्भवल्यास, त्या दुष्काळी कालावधीकरिता तातडीने उपाययोजना सुचविण्यासाठी/सनियंत्रण ठेवण्यासाठी/निर्णय घेण्यासाठी पूर्ण अधिकार देण्यात आले आहेत. संदर्भ क्र.२ येथील दिनांक ७ नोव्हेंबर, २०२३ च्या शासन निर्णयानुसार या मंत्रीमंडळ उपसमितीची पुनर्रचना करण्यात आली आहे. दुष्काळ व्यवस्थापन संहिता, २०१६ मधील तरतुदी व निकष विचारात घेवून संदर्भ क्रमांक ३ येथील दिनांक ३१ ऑक्टोबर, २०२३ च्या शासन निर्णयान्वये राज्यातील ४० तालुक्यांमध्ये दुष्काळ घोषित करण्यात आला आहे. या व्यतिरिक्त राज्यातील इतर तालुक्यांमधील महसुली मंडळामध्ये जून ते सप्टेंबर २०२३ या कालावधीत कमी पर्जन्यमान झाले असल्याचे आढळून आले आहे. या मंत्रीमंडळ उपसमितीच्या दिनांक ९ नोव्हेंबर, २०२३ रोजी आयोजित करण्यात आलेल्या बैठकीमध्ये कमी पर्जन्यमान झालेल्या महसुली मंडळामध्ये दुष्काळसदृश्य परिस्थिती घोषित करून तेथे सवलती लागू करण्याचा निर्णय घेण्यात आला आहे. त्यास अनुसरून शासन आदेश निर्गमित करण्याची बाब विचाराधीन होती.

शासन निर्णय:

राज्यातील दुष्काळ घोषित केलेल्या ४० तालुक्यांव्यतिरिक्त इतर तालुक्यांमधील ज्या महसुली मंडळामध्ये जून ते सप्टेंबर २०२३ या कालावधीत सरासरी पर्जन्याच्या ७५% पेक्षा कमी व एकूण

पर्जन्यमान ७५० मि.मि. पेक्षा कमी झाले आहे अशा सोबतच्या परिशिष्ट-अ येथे नमूद केलेल्या एकूण १०२१ महसुली मंडळांमध्ये दुष्काळ सदृश्य परिस्थिती घोषित करून खालील सवलती लागू करण्यास शासनाची मंजूरी देण्यात येत आहे.

- १) जमीन महसूलात सूट.
- २) सहकारी कर्जाचे पुनर्गठन.
- ३) शेतीशी निगडित कर्जाच्या वसूलीस स्थगिती.
- ४) कृषी पंपाच्या चालू विजबिलात ३३.५% सूट.
- ५) शालेय/ महाविद्यालयीन विद्यार्थ्यांच्या परिक्षा शुल्कात माफी.
- ६) रोहयो अंतर्गत कामाच्या निकषात काही प्रमाणात शिथिलता.
- ७) आवश्यक तेथे पिण्याचे पाणी पुरविण्यासाठी टँकर्सचा वापर.
- ८) टंचाई जाहीर केलेल्या गावात शेतक-यांच्या शेतीच्या पंपाची वीज जोडणी खंडीत न करणे.

२. या आदेशान्वये देण्यात येणा-या विविध सवलतीपोटीचा आर्थिक भार संबंधित प्रशासकीय विभागांनी उचलावा व त्यासाठी आवश्यक निधी उपलब्ध करून द्यावा. यानुषंगाने प्रशासनिक विभागांनी त्यांच्या अधिपत्याखालील सर्व क्षेत्रीय यंत्रणांकरिता आवश्यक ते पूरक आदेश निर्गमित करावेत. त्यानुसार या प्रकरणी पुढील उचित कार्यवाही करून केलेल्या कार्यवाहीचा अनुपालन अहवाल या विभागास सादर करण्यात यावा.

३. संबंधित जिल्ह्याचे जिल्हाधिकारी यांना सोबतच्या परिशिष्ट-अ मध्ये नमूद केलेल्या १०२१ महसुली मंडळांमध्ये उपरोक्त उपाययोजना अंमलात आणण्यास प्राधिकृत करण्यात येत आहे. त्यांनी तातडीने सदर उपाययोजना अंमलात आणाव्यात.

४. त्याचप्रमाणे राज्यातील ज्या मंडळातील पर्जन्यमापक यंत्रे (AWS) बंद होती अथवा नवीन महसूली मंडळे स्थापन केल्यामुळे त्या महसूली मंडळांमध्ये पर्जन्यमापक यंत्रे अद्याप बसविली गेली नसतील अशा मंडळांची माहिती जिल्हाधिकारी यांनी स्वतंत्ररित्या शासनास सादर करावी.

५. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा सांकेतांक २०२३१११०१७१८२२५४१९ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावांने,

**SANJAY AUDUMBAR
DHARURKAR**

Digitally signed by SANJAY AUDUMBAR
DHARURKAR
DN: CN = SANJAY AUDUMBAR DHARURKAR,
C = IN, S = Maharashtra, O = GOVERNMENT OF
MAHARASHTRA, OU = RELIEF AND
REHABILITATION DEPARTMENT
Date: 2023.11.10 19:31:34 +05'30'

(संजय औ. धारुरकर)
उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

- १) मा. मुख्यमंत्री यांचे अपर मुख्य सचिव, मंत्रालय, मुंबई
- २) मा. उपमुख्यमंत्री (गृह) यांचे सचिव, मंत्रालय, मुंबई
- ३) मा. उपमुख्यमंत्री (वित्त) यांचे सचिव, मंत्रालय, मुंबई
- ४) मा. मंत्री (महसूल), मंत्रालय, मुंबई.

९४२	सातारा	माण	Dahiwadi	दहिवाडी
९४३	सातारा	माण	Malwadi	माळवाडी
९४४	सातारा	माण	Gondawale Bk	गोंदवळे बु.
९४५	सातारा	माण	Kukudwad	कुकुडवाड
९४६	सातारा	माण	Mhaswad	म्हसवड
९४७	सातारा	माण	Mardi	मार्डी
९४८	सातारा	माण	Shinganapur	शिंणगापूर
९४९	सातारा	फलटण	Phaltan	फलटण
९५०	सातारा	फलटण	Asu	आसू
९५१	सातारा	फलटण	Hol	होल
९५२	सातारा	फलटण	Girawi	गिरवी
९५३	सातारा	फलटण	Adarki BK	आदर्की बु.
९५४	सातारा	फलटण	Wathar (Ni)	वाठार (नि)
९५५	सातारा	फलटण	Barad	बरड
९५६	सातारा	फलटण	Rajale	राजाळे
९५७	सातारा	फलटण	Taradgaon	तरडगाव
९५८	सातारा	पाटण	Marali	मारळी
९५९	सोलापूर	उत्तर सोलापूर	Shelagi	शेलागी
९६०	सोलापूर	उत्तर सोलापूर	Tirhe	तिर्हे
९६१	सोलापूर	उत्तर सोलापूर	Mardi	मार्डी
९६२	सोलापूर	उत्तर सोलापूर	Wadala	वडाळा
९६३	सोलापूर	उत्तर सोलापूर	Solapur	सोलापूर
९६४	सोलापूर	दक्षिण सोलापूर	Boramani	बोरामणी
९६५	सोलापूर	दक्षिण सोलापूर	Walsang	वळसंग
९६६	सोलापूर	दक्षिण सोलापूर	Mandurp	मंडुर्प
९६७	सोलापूर	दक्षिण सोलापूर	Hotagi	होतागी
९६८	सोलापूर	दक्षिण सोलापूर	Mutsi	मुत्सी
९६९	सोलापूर	दक्षिण सोलापूर	Nimbargi	निंबर्गी
९७०	सोलापूर	दक्षिण सोलापूर	Vinchur	विंचूर
९७१	सोलापूर	अक्कलकोट	Akkalkot	अक्कलकोट
९७२	सोलापूर	अक्कलकोट	Jeur	जेउर
९७३	सोलापूर	अक्कलकोट	Tadwal	तडवळ
९७४	सोलापूर	अक्कलकोट	Karajagi	करजगी
९७५	सोलापूर	अक्कलकोट	Dudhani	दुधनी
९७६	सोलापूर	अक्कलकोट	Maindargi	मैंदर्गी

९७७	सोलापूर	अक्कलकोट	Wagdari	वागदरी
९७८	सोलापूर	अक्कलकोट	Chapalgaon	चपळगाव
९७९	सोलापूर	अक्कलकोट	Kini	किन्ही
९८०	सोलापूर	मोहोळ	Kamati bk.	कामटी बु.
९८१	सोलापूर	मोहोळ	Takali Sikandar	टाकळी सिकंदर
९८२	सोलापूर	मोहोळ	Penur	पेनुर
९८३	सोलापूर	मोहोळ	Wagholi	वाघोली
९८४	सोलापूर	मोहोळ	Narkhed	नरखेड
९८५	सोलापूर	मोहोळ	Sawaleshwar	सावळेश्वर
९८६	सोलापूर	मोहोळ	Shetfal	शेटफळ

९८७	सोलापूर	मोहोळ	Mohol	मोहोळ
९८८	सोलापूर	माढा	Modnimb	मोडनिंब
९८९	सोलापूर	पंढरपूर	Pandharpur	पंढरपूर
९९०	सोलापूर	पंढरपूर	Bhandishegaon	भांडीशेगाव
९९१	सोलापूर	पंढरपूर	Bhalawni	भाळवणी
९९२	सोलापूर	पंढरपूर	Karkamb	करकंब
९९३	सोलापूर	पंढरपूर	Patkuroli	पाटकुर्ली
९९४	सोलापूर	पंढरपूर	Puluj	पुलुज
९९५	सोलापूर	पंढरपूर	Chale	चाळे
९९६	सोलापूर	पंढरपूर	Tungat	तुंगत
९९७	सोलापूर	पंढरपूर	Kasegaon	कासेगाव
९९८	सोलापूर	मंगळवेढा	Borale	बोराळे
९९९	सोलापूर	मंगळवेढा	Marwade	मारवाडे
१०००	सोलापूर	मंगळवेढा	Aandhalgaon	आंधळगाव
१००१	सोलापूर	मंगळवेढा	Marapur	मारापूर
१००२	सोलापूर	मंगळवेढा	Mangalwedha	मंगळवेढा
१००३	सोलापूर	मंगळवेढा	Bhose	भोसे
१००४	सोलापूर	मंगळवेढा	Huljanti	हुलजंती
१००५	हिंगोली	हिंगोली	Narsi	नरसी
१००६	हिंगोली	हिंगोली	Basamaba	बसामाबा
१००७	हिंगोली	कळमनुरी	Wakodi	वाकोडी
१००८	हिंगोली	औंढा नागनाथ	Aundha	औंढा
१००९	हिंगोली	औंढा नागनाथ	Salana	सलाणा
१०१०	हिंगोली	वसमत	Hatta	हट्टा
१०११	हिंगोली	वसमत	Kurunda	कुरुंदा
१०१२	हिंगोली	सेनगाव	Sengaon	सेनगाव
१०१३	हिंगोली	सेनगाव	Goregaon	गोरेगाव
१०१४	हिंगोली	सेनगाव	Ajegaon	आजेगाव
१०१५	हिंगोली	सेनगाव	Sakhara	साखरा
१०१६	हिंगोली	सेनगाव	Pankanhergaon	पानकन्हेरगाव
१०१७	हिंगोली	सेनगाव	Hatta	हट्टा
१०१८	हिंगोली	हिंगोली	Sirsam	सिरसम
१०१९	हिंगोली	हिंगोली	Khambala	खंबाळा
१०२०	हिंगोली	औंढा नागनाथ	Jawala Bajar	जावळा बाजार
१०२१	हिंगोली	वसमत	Tembhurni	टेंभूर्णी

**महाराष्ट्र शासन
शिक्षण संचालनालय (उच्च शिक्षण)
महाराष्ट्र राज्य, मध्यवर्ती इमारत, पुणे -411001**

web : www.dhepune.gov.in

E-mail- schol.dhepune@gov.in

फोन नं -020/29707098/26126939

फॅक्स 020/26111153

क्र.उशिंस - परीक्षा शुल्क- 2023-24/

दिनांक - 04.12.2023

प्रति,

1. सर्व विभागीय सहसंचालक,
उच्च शिक्षण विभाग.
2. कुलसचिव, सर्व अकृषि विद्यापीठे.

विषय - सन 2023-24 मध्ये दुष्काळ घोषित केलेल्या तालुक्यातील महाविद्यालयीन विद्यार्थ्यांचे परीक्षा शुल्क माफ करण्याबाबत.

संदर्भ- 1. शालेय शिक्षण विभाग शासन निर्णय क्र. एफईडी - 1592/1202/(1132)/साशि-5,
दि. 11.10.1993

2. महसूल व वन विभाग शासन निर्णय क्र. -एससीवाय-2023/प्र.क्र. 37/म-7 ,दि. 10.11.2023.

उपरोक्त संदर्भ क्रमांक 1 येथील शासन निर्णयान्वये, राज्यातील टंचाईग्रस्त भागातील विद्यार्थ्यांची विद्यापीठ परीक्षा व परीक्षामंडळे यांची परीक्षा फी माफ करण्याची योजना लागू केली आहे. यामध्ये अकृषि विद्यापीठाकडून घेण्यात येणाऱ्या परीक्षांचा समावेश आहे. आता संदर्भित शासन निर्णय क्रमांक 2 नुसार, राज्यातील दुष्काळ घोषित केलेल्या 40 तालुक्यांव्यतीरिक्त इतर तालुक्यांमधील ज्या महसूली मंडळांमध्ये जून ते सप्टेंबर 2023 या कालावधीत सरासरी पर्जन्याच्या 75% पेक्षा कमी व एकूण पर्जन्यमान 750 मि.मि पेक्षा कमी झाले आहे अशा 1021 महसूली मंडळांमध्ये दुष्काळसदृश्य घोषित केलेले आहे. सदर शासन निर्णयामध्ये दुष्काळ सदृश्य परिस्थितीवर उपाययोजना करण्यासाठी केलेल्या उपाययोजनांमध्ये महाविद्यालयीन विद्यार्थ्यांचे परीक्षा शुल्क माफ करण्याची सवलत लागू केली आहे.

त्यानुसार आपल्या अभिनस्त संबंधीत दुष्काळसदृश्य तालुक्यातील महाविद्यालयांना खालील प्रमाणे सूचना देण्यात याव्यात.

1.संदर्भ क्रमांक 1 येथील 18 ऑक्टोबर, 1993 च्या शासन निर्णयातील परिच्छेद 8 मध्ये नमूद केलेल्याप्रमाणे दुष्काळ सदृश्य तालुक्यातील सवलतीस पात्र असणाऱ्या विद्यार्थ्यांना कडून महाविद्यालयांच्या प्राचार्यांनी परीक्षा फी न घेता त्यांचे आवेदन पत्रे विद्यापीठाकडे संदर्भ क्र.1 च्या शासन निर्णयात नमूद केलेल्या प्रमाणपत्रावर सांक्षातिक करून पाठवावे.

2. सद्यस्थितीत विद्यापीठांचे पहिले शैक्षणिक सत्र संपलेले असल्याने महाविद्यालयाने त्यांचे महाविद्यालयात सन 2023-24 च्या दुष्काळसदृश्य तालुक्यातील पात्र विद्यार्थी शिक्षण घेत असल्यास सदर लाभार्थ्यांना परीक्षा

I/190360/2023 मुल्कापोटी भरलेल्या रक्कमेची प्रतिपुर्ती करण्यासाठी त्यांचेकडून आलेल्या आवेदन पत्रावरून प्रतिपुर्तीची रक्कम परिगणना करून संबंधित विभागीय सहसंचालक, उच्च शिक्षण कार्यालयाकडे आवश्यक रक्कमेची मागणी करावी

3. तसेच विद्यापीठांने आपल्याकडे प्राप्त झालेल्या सन 2023-24 च्या दुष्काळसदृश्य तालुक्यातील विद्यार्थ्यांच्या परीक्षा फी प्रतिपुर्ती करण्यासाठी महाविद्यालयनिहाय आलेल्या आवेदन पत्रावरून प्रतिपुर्तीची रक्कम परिगणना करून विभागीय सहसंचालक, उच्च शिक्षण कार्यालयाकडे आवश्यक रक्कमेची मागणी करावी.

4. विभागीय सहसंचालक, उच्च शिक्षण यांनी महाविद्यालयांकडून / विद्यापीठांकडून आलेल्या माहितीची तपासणी करून आवश्यक रक्कमेची माहिती संचालनालयाकडे सोबतच्या विवरणपत्र अ मध्ये सादर करावी. सदरची माहिती सादर केल्यानंतर संचालक स्तरावरून सहसंचालक कार्यालयांना सदर योजनेसाठी रक्कम उपलब्ध करून देण्यात येईल व सहसंचालक स्तरावरून संबंधित रक्कमेची प्रतिपुर्ती करण्यात येईल.

5. कोणत्याही परिस्थितीत दुष्काळ सदृश्य तालुक्यातील पात्र विद्यार्थी सदर योजनेपासून वंचित राहणार नाही याची दक्षता घेण्यात यावी.

Signed by

Prakash Dhondu Bachhav

Date: 04-12-2023 13:26:58

(डॉ. प्रकाश बच्छाव)

शिक्षण सहसंचालक, उच्च शिक्षण

महाराष्ट्र राज्य, पुणे -1

प्रत, -मा. प्रधान सचिव उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, मंत्रालय विस्तार भवन, मुंबई -32

विवरणपत्र - अ

सन 2023-24 च्या दुष्काळसदृश्य तालूक्यातील महाविद्यालयीन विद्यार्थ्यांचे परीक्षा शुल्क माफ करण्याबाबत तपशिलाचे विवरणपत्र. (रक्कम रुपयात)

अ.क्र.	सन 2023-24 च्या दुष्काळसदृश्य तालूक्यातील ज्या विद्यार्थ्यांनी फी भरलेली आहे अशा विद्यार्थ्यांची संख्या	ज्या विद्यार्थ्यांनी फी भरली आहे अशा विद्यार्थ्यांच्या परीक्षा फी प्रतिपुर्ती साठी आवश्यक रक्कम	सन 2023-24 च्या दुष्काळसदृश्य तालूक्यातील ज्या विद्यार्थ्यांनी फी न भरता प्रमाणपत्र दिले आहेत अशा विद्यार्थ्यांची संख्या	ज्या विद्यार्थ्यांनी प्रमाणपत्र दाखल केले आहे अशा विद्यार्थ्यांच्या परीक्षा फी प्रतिपुर्ती साठी आवश्यक रक्कम	एकूण विद्यार्थी संख्या	एकूण प्रतिपुर्तीची रक्कम
1	2	3	4	5	6	7

स्वाक्षरी

महाराष्ट्र शासन

विभागीय सहसंचालक, उच्च शिक्षण, सोलापूर विभाग, सोलापूर

ड विभाग, तळ मजला, प्रशासकीय इमारत, जिल्हाधिकारी कार्यालय आवार, सोलापूर 413001

दूरध्वनी क्र. 0217-2324055

E-mail - jdirhesol@rediffmail.com

जा.क्र. विससं/उशि/सोविसो/2023/

दि. 04/12/2023

प्रति,

कुलसचिव,

पुण्यश्लोक अहिल्यादेवी होळकर सोलापूर विद्यापीठ,

सोलापूर.

विषय : सन 2023-24 मध्ये दुष्काळ घोषित केलेल्या तालुक्यातील महाविद्यालयीन
विद्यार्थ्यांचे परीक्ष शुल्क माफ करण्याबाबत

संदर्भ : संचालनालयाकडील पत्र क्र.DHEPN-SCH1011/51/2023-SCHWz,

दि.4.12.2023

उपरोक्त विषयाबाबतचे आपणास लिहिलेले संदर्भांकीत पत्र कृपया पहावे. सदर
पत्रान्वये देण्यात आलेल्या सुचनांनुसार विवरणपत्र अ मधील अचूक माहिती, संदर्भांकीत पत्रामध्ये नमुद
केलेल्या कागदपत्रासह, या कार्यालयास त्वरित सादर करावी.

Signed by

Nalini Khemraj Tembhekar

Date: 04-12-2023 18:09:18

(डॉ.नलिनी टेंभेकर)

विभागीय सहसंचालक (उ.शि.)

सोलापूर विभाग, सोलापूर.